

TOELICHTING

Reglement van orde voor de raadsmarkt en de vergaderingen van de fora van de gemeente Langedijk, 2012

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In dit artikel zijn de begripsomschrijvingen geregeld.

Artikel 2 Raadsavond

Lid 3 geeft een beschrijving van wat de forumavond inhoudt.

Artikel 3 Raadsmarkt

In dit artikel is geregeld wat de raadsmarkt inhoudt. Tevens is de aanvraag om aan een raadsmarkt te mogen deelnemen in dit artikel geregeld. De raadsmarkt vindt plaats in de hal van het gemeentehuis. In voorkomende gevallen kan er ook gebruik worden gemaakt van de Trouwzaal.

Artikel 4 Instelling fora

In dit artikel is de instelling van de twee fora geregeld. Er is tevens in dit artikel bepaald dat in de twee fora de onderwerpen worden behandeld als genoemd in artikel 11 van dit reglement. Dit betekent dat een forum in beginsel gebonden is aan een bepaalde categorie van beleidsonderwerpen. Afhankelijk van de publieke belangstelling voor een onderwerp kan de agendacommissie besluiten dat een onderwerp in een ander forum wordt behandeld.

In artikel 1 sub c van dit reglement is bepaald dat een forum een raadscommissie is als bedoeld in artikel 82 van de Gemeentewet. In artikel 82, eerste lid, van de Gemeentewet zijn de taken van raadscommissies vastgelegd. De raadscommissies bereiden de besluitvorming van de raad voor en overleggen met het college of de burgemeester.

Artikel 5 Doelstelling fora

Het raadswerk bestaat voor een groot deel uit «onderzoek en voorbereiding». Daarmee wordt bedoeld onderzoeken van politiek-bestuurlijke vraagstukken en voorbereiden van vraagstukken voor het politieke debat en voor definitieve besluitvorming. De werkzaamheden kunnen bestaan uit het lezen van stukken en uit het bevragen van portefeuillehouders, ambtenaren, externe deskundigen, bewoners, maatschappelijke instanties e.d.

Voor aanvang van de vergaderingen van de fora dient de fractievertegenwoordiger een helder antwoord te vinden op vragen als:

- Wat is nu precies de vraag aan de raad, die op dit moment voorligt?
- Welke belangen zijn hierbij in het geding?
- Wat moet het inhoudelijk resultaat van de activiteit zijn?
- Hoe moet het proces verder gaan: verdere behandeling van een onderwerp in een van de fora of kan het ter debat of besluitvorming naar de raad?
- Hoe kan een goede behandeling van een onderwerp worden bereikt?

Voor de beantwoording van de vragen zal de fractievertegenwoordiger in de regel zowel naar inhoud als naar proces mandaat van de fractie nodig hebben. Fracties zijn minder gedwongen om in één keer op basis van soms onvolledige informatie tot een standpunt te komen, maar kunnen het proces meer stapsgewijs voorbereiden. De periode tussen behandeling van onderwerpen in de vergaderingen van de fora en de raad geeft fracties ook meer mogelijkheden om in onderling over-

leg/onderhandeling politiek draagvlak voor alternatieven/varianten in de vorm van amendementen te onderzoeken.

Werkwijze:

Een forumbehandeling kent twee fases: een oriënterende en een meningsvormende. In de oriënterende fase vindt – na bestudering van de stukken – een verdere uitdieping van het onderwerp plaats. Het is daarbij niet de bedoeling om wat wordt genoemd «technische vragen» de boventoon te laten voeren. Dit soort vragen behelzen in het algemeen detailkwesties, het opheffen van mineure onduidelijkheden, het wijzen op kennelijke hiaten of omissies, e.d. deze fase is ook eerder van voorbereidende aard dan van oriënterende.

Bij de voorbereiding bestaat de mogelijkheid schriftelijke technische vragen te stellen, die door of namens het college voorafgaand aan de forumbehandeling schriftelijk worden beantwoord. Die vragen en antwoorden maken dus als het ware onderdeel uit van het onderhanden dossier. In de voorbereidingsfase hoort ook de mogelijkheid van het één op één vragen stellen aan medewerkers binnen de collegeorganisatie, vanzelfsprekend binnen de afbakening dat het moet gaan om technische en niet om politieke vragen.

Met de beschikbare stukken, de vragen en antwoorden op de technische vragen – en een voorbereiding in de eigen fractie – kan het forumlid in de oriënterende fase zoeken naar de antwoorden op de hierboven geformuleerde vragen.

Als het forum aangeeft dat deze fase is afgerond wordt de behandeling van een onderwerp verder gebracht naar de meningsvormende fase. Daarin maken forumleden duidelijk welke opvatting zij – en hun fractie – hebben over het onderhanden onderwerp en of ze er iets aan willen veranderen (moties en amendementen worden in deze fase bij voorkeur onderling uitgewisseld en besproken!). Wederzijdse pogingen om standpunten te laten veranderen vinden echter niet in het forum plaats maar in de raadsvergadering. Eigenlijk is het doel van deze fase om de voorbereiding van het raadsdebat en de besluitvorming in de raad zo goed mogelijk voor te bereiden.

In dat kader is het van belang dat de forumleden in hun fractie kunnen terugkoppelen wat het resultaat van de forumbehandeling is. Hier is één van de redenen om de raadsvergadering niet meer onmiddellijk op de forumbehandeling te laten volgen maar daar een periode van 14 dagen tussen te laten.

Artikel 6 Samenstelling forum

Het maximale aantal raadsleden per fractie bedraagt vier. Een fractie van – bijvoorbeeld – drie leden heeft dus met het maximale aantal burgerraadsleden zeven mogelijke foraleden die kunnen worden voorgedragen aan de raad tot benoeming als lid van de fora. N.B.: ook raadsleden moeten door de raad worden benoemd als lid van een forum. Dit kunnen zowel raadsleden als burgerraadsleden zijn. Deze foraleden kunnen naar eigen inzicht van de fractie ingezet worden voor de vergaderingen van de fora. Dit betekent dat de fractie per vergaderingscyclus een keuze dient te maken wie van de vier leden deelneemt aan de vergaderingen van de fora, aangezien per forumvergadering maar twee leden per fractie daadwerkelijk aan de vergadering mogen deelnemen.

De raad bepaalt de samenstelling van de fora. Artikel 82, derde lid van de Gemeentewet schrijft voor dat de raad moet zorgen voor een evenwichtige vertegenwoordiging van de in de raad vertegenwoordigende politieke groeperingen.

De fractie bepaalt zelf de inzet van burgerraadsleden over de fora. Misnoegen tussen een fractie en een burgerraadslid leidt (dus) niet tot nieuwe eenpersoonsfracties in een forum.

Artikel 7 Voorzitter

Artikel 82, vierde lid, van de Gemeentewet schrijft voor dat de voorzitter van een raadscommissie raadslid moet zijn.

Op basis van het tweede lid is de voorzitter geen lid van de fora. Dit is een bewuste keuze. Op deze wijze kan de voorzitter zich concentreren op zijn taak als (technisch) voorzitter en zijn tijd en energie aanwenden voor het bewaken van de positie van de fora. Hij hoeft zich niet te bekommeren om de inbreng van zijn fractie in de fora.

Artikel 8 Zittingsduur en vacatures

De zittingsperiode van de leden, de voorzitters en hun plaatsvervangers van de fora is even lang als de zittingsperiode van de raadsleden, in principe dus vier jaar. De benoeming eindigt derhalve van rechtswege, de raad hoeft hen niet te ontslaan.

Op grond van het tweede lid eindigt het lidmaatschap van een forum eveneens van rechtswege indien een lid niet meer voldoet aan de in artikel 6, vierde lid, gestelde eisen en indien een lid is benoemd op voordracht van een fractie die blijkens een schriftelijke verklaring aan de voorzitter van de raad niet meer vertegenwoordigd is in de raad (zevende lid).

De raad kan een lid van een forum op voorstel van de fractie die het lid heeft voorgedragen, ontslaan. Deze situatie kan zich voordoen in geval van een splitsing van een fractie. De ontstane nieuwe fractie heeft dan overigens op grond van artikel 6, eerste lid, recht op een eigen leden. De raad kan een (plaatsvervangend) voorzitter van een forum ook zonder voorstel van een fractie ontslaan, bijvoorbeeld indien de (plaatsvervangend) voorzitter niet meer het vertrouwen van de meerderheid van de raad bezit. Het vijfde en zesde lid voorzien in de situatie van tussentijdse vacature, hetzij door ontslag het zij door overlijden.

Artikel 9 Ambtelijke ondersteuning

Elk forum wordt ondersteund door een forumgriffier. Een medewerker van de griffie kan ook parttime door de raad als forumgriffier worden benoemd. Indien de forumgriffier een medewerker van de griffie is, is de raad de werkgever en benoemt deze de forumgriffier en regelt zijn vervanging.

De forumgriffier is altijd bij de vergaderingen van een forum aanwezig. In principe neemt hij geen deel aan de beraadslagingen.

Artikel 10 Openbaarheid

De vergaderingen van de fora zijn in principe openbaar. In bijzondere gevallen kan de agenda-commissie c.q. het forum besluiten dat een vergadering van een forum in beslotenheid plaatsvindt. Het kan namelijk zijn, dat de raad in beslotenheid een onderwerp wil bespreken, bijvoorbeeld ten behoeve van een mogelijke kaderstelling of raadsopdracht. Ook is het mogelijk dat het college over een bepaald onderwerp in een zeer vroeg stadium met de raad wil overleggen, bijvoorbeeld over een mogelijk te ontwikkelen stedenbouwkundig project, exploitaties e.d.

Een besloten vergadering van een forum is een officiële vergadering, waarbij de vergaderregels van het reglement van orde in acht genomen dienen te worden, voor zover de bepalingen niet strijdig zijn met het besloten karakter van de vergadering. In artikel 23 van de Gemeentewet zijn procedurevoorschriften opgenomen voor «het sluiten van de deuren», de wijze waarop een vergadering een besloten vergadering wordt. Deze zijn voor zover mogelijk dus van overeenkomstige toepassing op de vergadering van een forum (1/5^e van het aantal leden en/of de voorzitter kan vragen om een besloten vergadering en zoals eerder beschreven: ook de agendacommissie kan dan bepalen). Het forum zelf besluit tot beslotenheid; is zo'n besluit er niet, en de voorzitter vindt dat die beslotenheid er wel moet zijn, dan kan het onderwerp niet worden behandeld.

Artikel 11 Vaststelling onderwerpen

In lid 1 is geregeld dat de agendacommissie de onderwerpen voor de foravergaderingen vaststelt. Bij het opstellen van de agenda is het uitgangspunt dat de bestuurlijke- en welzijnsonderwerpen (incl. openbare orde en veiligheid) worden behandeld in Forum 1 en de onderwerpen over de ont-

wikkeling in, en beheer van de openbare ruimte in Forum 2. Afhankelijk van de publieke belangstelling voor een onderwerp kan de agendacommissie besluiten dat een onderwerp in een ander forum wordt behandeld (zie ook toelichting bij artikel 4).

In lid 2 is aangegeven het soort onderwerpen dat behandeld kan worden in de vergaderingen van de fora. Het is de bedoeling dat de fracties in de week voorafgaand aan de vergaderingen van de fora rechtstreeks de technische vragen over onderwerpen kunnen stellen aan de behandelend ambtenaar per e-mail of per telefoon.

De bespreking van een «raadsonderwerp» als genoemd in lid 2 onder b en c heeft tot doel onderzoek te doen naar een bepaald onderwerp, op verzoek van de raad of fracties.

Bij «overleg met de portefeuillehouder» als genoemd in lid 2 onder d kan het gaan om een gesprek met de portefeuillehouder over de uitoefening van een collegebevoegdheid, bijvoorbeeld vragen over de uitvoering van beleid (controlerende rol), wenselijkheid van een corrigerende rol, uitleg over een communicatietraject. Afhankelijk van het verloop van het gesprek met de portefeuillehouder kan er een vervolgvacature plaatsvinden in de fora of besloten worden tot het voeren van een debat in de raad of indienen van een motie.

Bij «collegeverzoek om consultatie» als genoemd in lid 2 onder d vindt consultatie in één van de fora plaats over de uitoefening van een collegebevoegdheid.

«Presentaties» als genoemd in lid 2 onder e zijn bedoeld om de raad te informeren over een bepaald onderwerp. Het college kan de agendacommissie verzoeken tot het houden van een presentatie. Daarnaast kunnen ook maatschappelijke instellingen en bewonersgroepen daartoe een verzoek doen.

In lid 3 is bepaald dat een fractie ook zelf een onderwerp kan aandragen ter behandeling in één van de fora. Het verzoek zal tijdig bij de agendacommissie moeten worden ingediend met het oog op de bepaling van de agenda van de foravergaderingen en de verzending van de vergaderstukken. Voor het indienen van een vergaderonderwerp gebruikt de fractie de modeloplegnotitie, waarin het onderwerp wordt beschreven, de aanleiding voor de gewenste agendering en een toelichting. Gezien de beperkte vergadertijd van de fora en het aanbod van onderwerpen kan het gebeuren dat een onderwerp pas later in het kalenderjaar zal worden geagendeerd.

In lid 4 is bepaald dat het college kan verzoeken om een onderwerp op de agenda te plaatsen. De agendacommissie bepaalt of het verzoek wordt overgenomen.

In lid 5 is de opstelling en vaststelling van de agenda van de foravergaderingen geregeld. In dat kader wordt onder meer per onderwerp door de agendacommissie aangegeven of het onderwerp in een oriënterende of in een meningsvormende fase wordt behandeld. Indien een onderwerp voor de eerste keer wordt behandeld in een forumvergadering geldt automatisch eerst de oriënterende fase, eventueel aangevuld met de meningsvormende fase. Het forum bepaalt het vervolg van de behandeling van het onderwerp: nogmaals oriënterende fase, meningsvormende fase of naar de besluitvorming.

Artikel 12 Oproep

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 13 Openbare kennisgeving

Dit artikel bevat een uitwerking van artikel 82, vijfde lid van de Gemeentewet.

Artikel 14 Presentielijst

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 15 Deelname aan de fora door collegeleden

Dit artikel regelt de deelname aan de fora door collegeleden.

Artikel 16 Deelname aan de fora door burgers, maatschappelijke instellingen en bedrijven

Dit artikel regelt de deelname aan de beraadslaging van onderwerpen in de vergaderingen van de fora door burgers, maatschappelijke instellingen en bedrijven.

Artikel 17 Werkwijze bij de vergaderingen van de fora

Er wordt een verslag van de vergaderingen van de fora opgesteld onder verantwoordelijkheid van de forumgriffiers. Dit omvat een beknopte samenvatting van de behandeling van onderwerpen tijdens de foravergaderingen. Raadsleden kunnen individueel niet alle foravergaderingen volgen. Een snelle informatievoorziening van datgene wat zich in de foravergaderingen heeft afgespeeld is daarom essentieel. De concept-verslagen worden per e-mail aan alle raadsleden, burgerraadsleden, collegeleden, directie en afdelingshoofden toegezonden.

Artikel 18 Uitkomst van de behandeling van een onderwerp in een forum.

Dit artikel behoeft geen toelichting

Artikel 19 Voorstellen van orde

De voorzitter legt aan het forum ter beslissing voor of er inderdaad sprake is van een voorstel van orde. Over een voorstel van orde wordt direct, zonder beraadslaging, besloten door het forum.

Artikel 20 Handhaven orde/schorsing

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 21 Besloten vergadering

Een besloten vergadering van een forum is een officiële vergadering, waarbij de vergaderregels van het reglement van orde in acht genomen dienen te worden, voor zover de bepalingen niet strijdig zijn met het besloten karakter van de vergadering. In artikel 23 van de Gemeentewet zijn procedurevoorschriften opgenomen voor «het sluiten van de deuren», de wijze waarop een vergadering een besloten vergadering wordt.

Artikel 22 Besluitenlijst besloten vergadering

Op grond van artikel 82, vijfde lid, van de Gemeentewet is artikel 23 van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing. Het vierde lid van artikel 23 van de Gemeentewet schrijft voor dat van een besloten vergadering een afzonderlijk verslag wordt opgemaakt, dat niet openbaar wordt gemaakt tenzij de raad en in casu dus een forum anders beslist.

Artikel 23 Geheimhouding besloten vergadering

Hetgeen besproken wordt in een besloten vergadering valt niet van rechtswege onder de geheimhoudingsplicht. Daarvoor is toepassing van een procedure volgens artikel 86 van de Gemeentewet nodig. Niet alleen een forum kan geheimhoudingsplicht opleggen, ook de voorzitter van een forum, het college en de burgemeester kunnen geheimhouding aan een raadscommissie opleggen. Overigens kan een forum ook geheimhouding opleggen aan de raad of het college ten aanzien van stukken die zij aan de raad of het college overlegt (artikel 25, tweede lid, en artikel 55, tweede lid, van de Gemeentewet). De geheimhouding geldt ten aanzien van een ieder die aanwezig is bij een besloten vergadering of die kennis draagt van stukken ten aanzien waarvan geheimhouding geldt.

De geheimhouding geldt totdat het orgaan dat de geheimhouding heeft opgelegd of de raad, haar opheft.

Artikel 24 Opheffing geheimhouding besloten vergadering

Zoals in de toelichting op artikel 23 blijkt kan de raad de geheimhouding die een forum aan de raad oplegt, opheffen. In de praktijk kan dit bv. plaatsvinden bij de vaststelling van het verslag van de besloten vergadering. In deze bepaling is een overlegverplichting opgenomen waardoor recht wordt gedaan aan het principe van hoor en wederhoor.

Artikel 25 Toehoorders en pers

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 26 Geluid- en beeldregistraties

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 27 Gebruik digitale apparatuur

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 28 Onvoorziene gevallen

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 29 Inwerkingtreding

Dit artikel behoeft geen toelichting. De uitzondering van artikel 6 lid 3 spreekt voor zich: gedurende de raadsperiode kan men dit niet invoeren.